

Лектор навчальної дисципліни

Контактна інформація лектора (e-mail)

URL ЕНК на навчальному порталі НУБІП
України

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 281- «Публічне управління та адміністрування»

Освітня програма: Публічне управління та адміністрування

Рік навчання: 2, семестр 4

Форма здобуття вищої освіти: денна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання – українська

Лаута Олена Дмитрівна, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації

Кафедра філософії та міжнародної комунікації,
корпус 3, к. 125

тел.: 527 81 50
elena.lauta@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=657>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія являється світоглядом вищого теоретичного рівня, відображає сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Вивчення філософії сприяє світоглядно- методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідною складовою теоретичного рівня університетського підготовки. Вивчення філософії підвищує загальний інтелектуальний рівень студентів, засвоєння філософських знань сприяє гуманізації суспільства, формуючи якісно вищий рівень взаємовідносин між людиною та світом, що спирається на критичне, творче та самостійне мислення.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок застосування філософської методології; вивчення та засвоєння філософсько-методологічних зasad управління як фундаментальної властивості об'єктивної реальності та універсального принципу організації й розвитку природного і соціального буття, засвоєння ключових проблем і термінів філософії управління та їх ролі в генезі осмислення феномену управління; досягнення розуміння змісту предмету й об'єкту філософських проблем управління; сформувати критичне ставлення до найзагальніших підстав управління і управлінської діяльності в умовах сучасного перехідного суспільства; виробити уміння проявляти громадянську позицію в різних сферах життєдіяльності людини і, перш за все у багатоманітних проявах управління, утвердити необхідність здійснення управлінської діяльності на засадах демократизму, виховати почуття громадянської солідарності та свідому громадянську позицію.

Завдання полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та набутті практичних навичок щодо організації освітнього процесу в університеті, базового розуміння основних проблем філософії на рівні об'єктивного, ідеологічно незаангажованого сучасного бачення проблем, ознайомити студентів із наявними філософсько-науковими концепціями в їх поліфонічному і плюралістичному звучанні, яке допомагає альтернативному сприйняттю і осмисленню буття, опанування студентами системи знань про всеобщий зв'язок і взаємодію людини та суспільства в управлінському процесі як суб'єктів й об'єктів управлінської діяльності, дослідження концептуальної природи філософії управління, знайомство студентів з таким феноменом як управління, керування. Вивчити та засвоїти філософсько-методологічні засади управління як фундаментальної властивості об'єктивної реальності та універсального принципу організації й розвитку природного і соціального буття. Опанування студентами системи знань про всеобщий зв'язок і взаємодію людини та суспільства в управлінському процесі як суб'єктів й об'єктів управлінської діяльності.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі

розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність працювати в команді.

ЗК 7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.

ФК 10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних зasad розвитку суспільства.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекцій/семінарські/ самостійна робота)	Результати навчання	Завдання	Оцінюва- ння
Модуль 1. ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ФІЛОСОФІЇ				
Тема 1. Сутність філософії. Сучасне світорозуміння як основа життєвої активності	2/2/4	Знати базові філософські поняття Вміти визначати власний світогляд Аналізувати етапи формування світогляду Розуміти особливості різних типів світогляду Розрізняти світовідчуття, світосприйняття та світорозуміння, буденний та теоретичний світогляди Застосовувати набуті знання до аналізу власної життєвої активності	Здача семінару № 1. Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 1 на elearn, та підготувати доповідь у вигляді презентації. Складання інтелектуальної карти Тематичний тест 1	5 балів 5 балів
Тема 2. Філософія Давнього світу. Індія. Китай. Греція.	4/2/4	Знати світові історико-філософські традиції Аналізувати та розрізняти особливості східної та західної філософії Розуміти специфіку формування кожної	Здача семінару № 2. Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 2 на elearn, та підготувати доповідь у вигляді презентації. Тематичний тест 2	7 балів 5 балів
Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	2/2/4	Знати особливості існування середньовічної та ренесансної філософії Вміти виділяти характерні риси кожної з них Аналізувати культурні впливи на особливості формування певного типу філософування Розуміти зв'язок між культурної традицією та стилем філософування Розрізняти християнську та світську філософію Застосовувати набуті знання для критичного аналізу історичних процесів	Здача семінару № 3. Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 3 на elearn, та підготувати доповідь у вигляді презентації. Тематичний тест 3	7 балів 5 балів
Тема 4. Західноєвропейська філософія Нового часу	2/2/4	Знати особливості філософії Нового часу Аналізувати історичні тенденції 17-19 ст. Розуміти логіку становлення та розвитку наукового знання Розрізняти методи наукового пізнання даного періоду Використовувати набуті знання для аналізу причин помилок у пізнанні. Знати особливості німецької класичної філософії Аналізувати внесок німецьких класиків для розвитку науки та філософії Розуміти сутність діалектики як вчення та	Здача семінару № 4. Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 4 на elearn, та підготувати доповідь у вигляді презентації. Тематичний тест 4	7 балів 5 балів

		як методу пізнання Розрізняти теоретичний та практичний внесок німецьких філософів у культуру Європи		
Тема 5. Некласична філософія XIX-XXI ст.	2/2/4	Знати особливості та школи некласичної філософії Аналізувати практичну значущість кожної із шкіл для розвитку філософії та науки Розрізняти традиції сецентизму та антисецентизму	Здача семінару № 5. Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 5 на elearn, та підготувати доповідь у вигляді презентації. Тематичний тест 5	7 балів 5 балів
Тема 6. Українська філософія	2/2/4	Знати етапи формування та представників української філософії Аналізувати зв'язок між стилем філософствування та українськими культурними традиціями Розуміти особливості української філософії Розрізняти ідеї видатних українських філософів Застосовувати набуті знання для зясування місця укр.філософії у світовій	Здача семінару № 6. Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 6 на elearn, та підготувати доповідь у вигляді презентації. Тематичний тест 6 Виконання модульної контрольної роботи 1.	7 балів 5 балів 30 балів
Всього за змістовий модуль 1				100

Змістовий модуль 2. ОНТОЛОГІЯ. ГНОСЕОЛОГІЯ				
Тема 7. Філософське вчення про буття.	4/4/4	Знати основні поняття філос. вчення про буття Аналізувати зв'язок онтології та науки Розуміти зміст сучасних онтологічних проблем Розрізняти проблеми буття світу та людини	Здача семінару № 7. Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 7 на elearn, та підготувати доповідь у вигляді презентації. Тематичний тест 7	10 балів 5 балів
Тема 8. Свідомість як фундаментальна категорія філософії	2/2/4	Знати основні поняття з теми Аналізувати структуру психіки та свідомості людини Розуміти логіку процесу формування людської свідомості та самосвідомості особистості Розрізняти типи свідомості Застосовувати набуті знання в особистому житті	Здача семінару № 8. Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 9 на elearn, та підготувати доповідь у вигляді презентації. Тематичний тест 8	10 балів 5 балів
Тема 9. Теорія пізнання. Специфіка пізнавальних процесів.	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти визначати основні структурні елементи пізнання Аналізувати форми чуттєвого та раціонального пізнання, сприйняття як основну форму пізнання Розрізняти психічне відображення та його активність Розуміти специфіку пізнавальних процесів Вміти визначати наукові та ненаукові методи пізнання Розрізняти загальнонаукові, філософські та специфічно наукові методи пізнання Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності	Здача семінару № 9. Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 9 на elearn, та підготувати доповідь у вигляді презентації. Тематичний тест 9	10 балів 5 балів

Всього за змістовий модуль 2 **100**

Змістовий модуль 3. ФІЛОСОФІЯ ЛЮДИНИ				
Тема 10. Соціальна філософія: основні підходи до розуміння суспільства	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми суспільного буття Аналізувати причини соціальних явищ Розуміти логіку здійснення суспільно-історичних процесів Розрізняти типи державної влади, моделі соціального устрою	Здача семінару № 10. Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 10 на elearn, та підготувати доповідь у вигляді презентації. Тематичний тест 10	5 балів 5 балів

		Застосовувати набуті знання для власної соціалізації та підвищення соціальної успішності		
Тема 11. Філософська антропологія Особистість як предмет філософського дослідження	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти описати основні філософські підходи до сутності людини Розуміти філософські проблеми антрогенезу. Аналізувати сфери буття людини Розуміти особистісний смисл як основний критерій внутрішнього світу людини Розрізняти структуру особистості Застосовувати набуті знання для власного особистістного розвитку	Здача семінару № 11. Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 11 на elearn, та підготувати доповідь у вигляді презентації. Тематичний тест 11	5 балів 5 балів
Тема 12. Моральний аспект буття людини	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти визначати підстави та походження моралі Аналізувати теорії моралі на основі опрацювання філософських і психологічних концепцій. Розуміти сутність основних елементів моралі Застосовувати знання взаємозв'язку та взаємозалежності між етикою і психологією як у трактуванні понять, так і в дослідженні морального становлення особистості. Вміти формулювати базові цінності буття та буття людини	Здача семінару № 12. Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття № 12 підготувати доповідь та завантажити роботу на курс. Написання Тесту № 12	5 балів 5 балів
Тема 13. Аксіологія. Філософське вчення про цінності	2/2/4	Знати основні поняття з теми Аналізувати сучасні аксіологічні проблеми Розуміти цінність буття у цілому та буття людини зокрема Розрізняти сучасні аксіологічні принципи. Аналізувати теорії моралі на основі опрацювання філософських і концепцій. Розуміти сутність основних елементів моралі Розрізняти позиції провідних вітчизняних та іноземних філософів до поняття мораль і його похідних. Застосовувати знання взаємозв'язку та взаємозалежності між етикою і пфілософією як у трактуванні понять, так і в дослідженні морального становлення особистості Застосовувати знання сучасних аксіологічних цінностей у власному житті Вміти визначати підстави та походження моралі. Вміти формулювати базові цінності буття та буття людини.	Здача семінару № 13. Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 13 на elearn, та підготувати доповідь у вигляді презентації. Тематичний тест 13	5 балів: 5 балів

Тема 14. Філософські проблеми управління	2/2/4	<p>Знати основні поняття з теми.</p> <p>Специфіку феномену управління як предмету філософського аналізу.</p> <p>Основні принципи і закони управлінської діяльності. Суб'єкт та об'єкт управління;</p> <p>Аксіологічні аспекти управлінської діяльності</p> <p>Вміти застосовувати набуті знання у професійній і соціальній діяльності.</p> <p>Застосовувати на практиці соціально-адекватний менеджмент та соціальне партнерство як пріоритети сучасного управління.</p> <p>Застосовувати креатив, проявляти творчість та інновації в управлінській діяльності.</p>	<p>Здача семінару № 14.</p> <p>Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 14 на elearn, та підготувати доповідь у вигляді презентації.</p> <p>Тематичний тест 14</p> <p>Виконання самостійної роботи 2. Написання есе</p> <p>Виконання модульної контрольної роботи 3.</p>	<p>5 балів:</p> <p>5 балів</p> <p>20 балів</p> <p>30 балів</p>
Всього за змістовий модуль 3				100
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо акаадемічної добродетелі:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'ективних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із директором ННІ)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	не зараховано
0-59	Незадовільно	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Губерський Л., Андрушенко В., Михальченко М. Культура. Ідеологія. Особистість: Методологічно-світоглядний аналіз. К.: Знання України, 2022. -580 с.
- Кримський С. Б., Павленко Ю. В. Цивілізаційний розвиток людства. Київ : Фенікс, 2019. 316 с.
- Костенко Н.В. Цінності та символи масової комунікації / Н.В. Костенко. – К.: Наукова думка, 2021. – 132 с.
- Лаута О.Д Руйнація національної ідентичності українського народу з боку росії: філософський вимір: Збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. «Відносини між Україною і НАТО на сучасному етапі: досягнення та виклики. Київ, 2 червня 2022. С. 209-211.
- Лаута О.Д. Диверсифікація мовнокультурної парадигми у філософському вимірі сучасності: Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія», Том 14, № 3, 2023.
- Лаута О.Д. Роль дискурсу медіа у висвітленні військових конфліктів: Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія», Том 14, № 4, 2023.
- Філософія: терміни і поняття: Навчальний енциклопедичний словник. Під редакцією В.Л. Петрушенка. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 506 с.
- Предмет і проблематика філософії / за заг. ред М.А. Скринника, З.Е. Скринник. – Львів, 2021. – С. 336-338.
- Філософія. Бичко І., Табачковський В., Бичко А., Ярошовець В. К.: Либідь, 2019.
- Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія. Вид-во Дух і літера, 2023.